

Agendapunt :
Voorstelnummer :
Raadsvergadering : 22 september 2009
Naam opsteller : Dick Minkman
Informatie op te vragen bij : opsteller
Portefeuillehouders : wethouder Jan Stam

Onderwerp: Verordening houdende de derde wijziging van de Legesverordening 2009

Aan de raad,

Beslispunt: - Vast te stellen de Verordening houdende de derde wijziging van de Legesverordening 2009

1. Waar gaat dit voorstel over?

Dit voorstel gaat over een wijziging van de Legesverordening 2009 ten behoeve van het in rekening brengen van de kosten van een advies van het Bureau BIBOB in het kader van de behandeling van aanvragen tot verkrijging van een vergunning op grond van de Drank- en Horecawet en de Wet op de kansspelen

Wettelijk kader

Met ingang van 1 juni 2003 is de Wet Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het Openbaar Bestuur (afgekort Wet BIBOB) in werking getreden. In de Memorie van Toelichting behorende bij deze wet wordt de doelstelling hiervan als volgt geformuleerd: "Het openbaar bestuur moet in staat worden gesteld zich te beschermen tegen het risico dat criminele activiteiten worden gefaciliteerd, zowel wat betreft zijn bestuurlijke rol bij het verlenen van subsidies en vergunningen, als in zijn civielrechtelijke rol als contractspartij bij aanbestedingen en andere verbintenissen."

De wet BIBOB is dus een middel ter bescherming van de integriteit van de gemeente. Het gaat daarbij niet om het eigen handelen van de gemeente maar om het handelen van derden die daartoe door de gemeente in de gelegenheid worden gesteld. De integriteit van de gemeente wordt geraakt wanneer de gemeente vergunningen of subsidies verleent dan wel overheidsopdrachten verstrekt zonder al het mogelijke te doen om te voorkomen dat deze vervolgens te behoeve van criminele gedragingen worden benut.

Inhoud Wet BIBOB

De wet regelt in hoofdlijnen twee zaken.

Ten eerste is het met deze wet mogelijk om bepaalde vergunningen, subsidies en aanbestedingen te weigeren, in te trekken of op te zeggen wegens het hebben van criminele banden.

Op grond van artikel 3 van de Wet BIBOB kan een beschikking (vergunning of subsidie) geweigerd of ingetrokken worden wanneer:

- a. sprake is van een ernstig gevaar dat de beschikking mede gebruikt zal worden voor het benutten van voordelen uit strafbare feiten (bijvoorbeeld het witwassen van zwart geld);
- b. sprake is van een ernstig gevaar dat de beschikking mede gebruikt zal worden voor het plegen van strafbare feiten (bijvoorbeeld als dekmantel);

- c. feiten en omstandigheden erop wijzen of redelijkerwijs doen vermoeden dat ter verkrijging van de aangevraagde dan wel gegeven beschikking een strafbaar feit is gepleegd (bijvoorbeeld valsheid in geschrifte of omkoping).

Ten tweede voorziet de wet in een landelijk Bureau BIBOB dat gemeenten desgevraagd gaat adviseren of en zo ja, in welke mate er sprake is van ernstig gevaar van criminele banden en daartoe diverse screenings kan gaan uitvoeren.

Beleidskader

In de Memorie van Toelichting bij deze wet (pag. 42 e.v.) is aangegeven dat het de voorkeur verdient in het kader van de uitvoering van de Wet BIBOB beleid te ontwikkelen waarin in algemene termen wordt aangegeven in welke gevallen advies wordt gevraagd aan het Bureau BIBOB. Dit schept duidelijkheid naar de burgers en ondernemers die potentieel aan een BIBOB-onderzoek kunnen worden onderworpen. Bovendien schept een duidelijk beleid een helder kader voor de toetsing door de democratische controle-organen van de door het bestuur in een concreet geval genomen beslissing. Met name de afweging om tot een BIBOB-onderzoek over te gaan, dient –juist met het oog op het ingrijpend karakter van het instrument- weloverwogen en met inachtneming van de beginselen van behoorlijk bestuur te worden genomen. Daarbij spelen proportionaliteit, subsidiariteit, rechtszekerheid en rechtsgelijkheid een belangrijke rol.

Verder heeft de Permanente Commissie Integrale Veiligheid van de Politieregio Noord-Holland Noord zich uitgesproken om in regionaal verband BIBOB-beleid te implementeren. Hiertoe is een Regionale werkgroep BIBOB opgericht onder de coördinatie van het Programmabureau Integrale Veiligheid. De genoemde werkgroep heeft een startpakket ontwikkeld voor de implementatie van de branche van drank- en horeca, prostitutie en kansspelautomaten.

Ter uitvoering van de Wet BIBOB is door ons college op 7 juli 2009 een beleidslijn vastgesteld voor de horeca-, prostitutie- en speelautomatenhalbranche vast te stellen. Deze beleidslijn is conform het model dat in regionaal verband wordt gehanteerd.

In deze beleidslijn zijn onder andere algemene beleidsindicatoren geformuleerd die gehanteerd worden bij de beoordeling al dan niet een vergunning te verlenen of in te trekken. In het kader van deze algemene beleidsindicatoren wordt een onderscheid gemaakt tussen een ‘lichte toets’ en ‘een diepgaande toets’. Met een lichte toets wordt een globaal onderzoek van de antwoorden op de vragen en van de overgelegde bescheiden bedoeld. Komt daaruit iets opvallends naar voren, bijvoorbeeld een ‘merkwaardige’ financiering, dan kunnen de bescheiden nauwkeuriger gecheckt worden. Dit is de diepgaande toets.

De beleidslijn is als volgt:

1. bij aanvragen om een drank- en horecaverunning voor paracommerciële instellingen en voor een slijtersbedrijf hoeft geen BIBOB-vragenformulier te worden ingevuld.
2. bij alle overige aanvragen worden de aangeleverde gegevens (bescheiden, inclusief vragenformulier) over financiering en bedrijfsactiviteiten globaal beoordeeld (dus een lichte toets voor alle aanvragen).
3. als er naar aanleiding van de antwoorden op de vragenformulier en op basis van de bescheiden nog vragen wordt een diepgaande toets uitgevoerd.
4. het onder 2 en 3 gestelde blijft achterwege, met uitzondering van hetgeen onder 5 t/m 7 is omschreven, ingeval een aanvrager bovengenoemde vragenlijst reeds voor dat bedrijf heeft ingevuld en vanaf de datum van invullen zich geen wijzigingen (bijvoorbeeld exploitatievorm, financiering) hebben voorgedaan.
5. bij bepaalde type(n) inrichtingen waarvan aannemelijk is dat daarbij een verhoogde kans bestaat op criminele activiteiten of crimineel misbruik in principe een diepgaande toets

uit te voeren. Bijvoorbeeld aan seksinrichtingen waarbij de niet ondenkbare kans bestaat op vrouwenhandel.

6. bij inrichtingen die op grond van de artikelen 2:30, eerste lid, van de APV (horeca-inrichtingen) en 13b van de Opiumwet (voor publiek toegankelijke lokalen waar een middel als bedoeld in lijst I en II wordt verkocht) zijn gesloten in principe een diepgaande toets uit te voeren.
7. in de gevallen waarin de Officier van Justitie de gemeente adviseert om in geval van een bepaalde aanvraag een advies aan het landelijk Bureau BIBOB aan te vragen, in principe een diepgaande toets uit te voeren.

Wanneer uit de diepgaande toets blijkt dat er onduidelijkheden blijven bestaan over de integriteit van de aanvrager of diens zakelijke relaties, kan het bestuursorgaan een beroep doen op het landelijk Bureau BIBOB. Ter ondersteuning voor de besluitvorming over het al dan niet inwinnen van een advies bij Bureau BIBOB is door dit bureau een indicatorenlijst opgesteld. In deze lijst zijn de indicatoren ondergebracht in de 'bedrijfsstructuur', 'financiering', 'omstandigheden in de persoon van de aanvrager' en 'algemeen geldende en beleidsindicatoren'. Verder is binnen deze categorieën een onderverdeling gemaakt naar de (plaats van) inrichting of organisatie, de persoon van de aanvrager of exploitant en de categorie 'overig'.

Als een aanvrager of de inrichting waarvoor de vergunning wordt aangevraagd aan één of meerdere van de in de lijst genoemde indicatoren voldoet, kan dat aanleiding zijn om een BIBOB-advies aan te vragen.

Op grond van de vastgestelde beleidslijn wordt in ieder geval in de volgende gevallen een advies gevraagd aan het landelijk Bureau BIBOB:

1. indien er na de diepgaande toets nog vragen resteren over de bedrijfscultuur.
2. indien er na de diepgaande toets vragen blijven bestaan over de financiering van het bedrijf.
3. indien er de diepgaande toets vragen blijven bestaan over omstandigheden in de persoon van de aanvrager, de financier van de onderneming of de eigenaar van het pand waarin de onderneming is gevestigd.
4. indien de Officier van Justitie de gemeente adviseert om in geval van een bepaalde aanvraag een advies aan het landelijk Bureau BIBOB te vragen door middel van de zogenaamde BIBOB-tip.

Het Bureau BIBOB brengt voor het in behandeling nemen van een aanvraag voor een BIBOB-advies een bedrag van € 500,-- (*prijsspeil 2009*) in rekening bij de gemeente. Deze kosten kunnen eerst in rekening worden gebracht bij de aanvrager indien dit expliciet in de Legesverordening is geregeld. In verband daarmee wordt in dit advies voorgesteld de Legesverordening 2009 te wijzigen zodat de genoemde kosten bij een aanvrager in rekening kunnen worden gebracht.

2. **Wat besluit de raad/wat krijgt de raad als hij "ja" zegt?**

Op grond van het voorstel wordt aan de Tarieventabel behorende bij de Legesverordening 2009 aan Hoofdstuk 17 een nieuw artikel 17.15 toegevoegd met de volgende inhoud:

"Indien bij de behandeling van de aanvragen tot het verkrijgen van een vergunning als bedoeld in de Hoofdstukken 11 en 12 van deze tarieventabel een BIBOB-advies wordt ingewonnen, worden de daar genoemde tarieven verhoogd met € 500,00."

Na inwerkingtreding van deze derde wijziging van de Legesverordening kunnen de kosten van het BIBOB-advies verhaald worden op de aanvrager van een vergunning

3. **Waarom wordt dit onderwerp nu aan de raad voorgelegd?**

(meer dan één optie mogelijk)

- collegebevoegdheid
- raadsbevoegdheid
- opiniëren
- kaderstellend
- maatschappelijk urgent
- budgetrecht

4. **Wie heeft er allemaal met de beslissing van de raad van doen?**

Deze derde wijziging van de Legesverordening heeft gevolgen voor een aanvrager van een vergunning op grond van de Drank- en Horecawet en de Wet op de kansspelen. Indien in het kader van een aanvraag een advies van Bureau BIBOB wordt ingewonnen, worden de kosten hiervan in rekening gebracht bij de aanvrager.

5. **Waaruit bestaan de andere mogelijkheden om het doel te bereiken?**

Bij een aanvraag voor een vergunning kunnen de kosten van het BIBOB-advies alleen verhaald worden door middel van het heffen van een recht als bedoeld in artikel 229, eerste lid, aanhef en onder b, van de Gemeentewet. Er zijn dus geen andere mogelijkheden om dat doel te bereiken.

6. **Wanneer wordt de beslissing van de raad uitgevoerd, gerealiseerd en wanneer wordt de raad daarover gerapporteerd?**

Het raadsbesluit wordt op de gebruikelijke wijze bekendgemaakt in de gemeentekrant in de lokale weekbladen "Bergens Nieuwsblad" en "Contact met de Egmondens".

7. **Welke middelen zijn met dit voorstel gemoeid?**

De kosten van het BIBOB-advies kunnen op grond van deze wijziging van de Legesverordening verhaald worden op de aanvrager. Indien de gemeente ambtshalve een BIBOB-advies vraagt, dus voor een reeds verleende vergunning, kunnen deze advieskosten uiteraard niet worden verhaald op de vergunninghouder via legesheffing. Dit kan evenmin indien een BIBOB-advies is aangevraagd en hierna de aanvraag wordt ingetrokken. Dit volgt uit artikel 229, eerste lid, aanhef en onder b van de Gemeentewet en op grond van vaste jurisprudentie van de Hoge Raad. Indien de kosten van het BIBOB-advies niet verhaald kunnen worden, zullen deze kosten geput dienen te worden uit de post "*kosten rechts- en deskundige adviezen*" (FCL 60020100/ECL 34371).

8. **Waarom moet de raad dit besluit met deze mogelijke oplossing nemen?**

Door dit te besluiten kunnen de kosten van een BIBOB-advies pas in rekening worden gebracht bij een aanvrager.

Bijlagen: ontwerp-raadsbesluit

Bergen, 7 juli 2009

College van Bergen

R. Groninger,
secretaris

drs. H. Hafkamp,
burgemeester